

Samtidig med at afgiften vil gøre miljøvenlige alternativer mere konkurrencedygtige, vil en afgift også kunne danne grundlag for finansieringen af en effektiv indsamling af brugte batterier.

Da et egentligt forbud mod nikkel-cadmium-batterier ikke er foreneligt med det gældende EU-batteridirektiv (dir. 91/157/EØF), vil regeringen – såfremt der ikke sker den ønskede substitution til mere miljøvenlige genopladelige batterier – arbejde for, at der åbnes mulighed for, at det enkelte medlemsland vil kunne indføre et sådant forbud.

Afgiften betyder, at der kan udbetales en godtgørelse til virksomheder, som sikrer, at brugte batterier bortskaffes på en miljømæssigt forsvarlig måde.

Da godtgørelsen udbetales i forhold til, hvor meget der indsamles, vil indsamlerne få flere penge, jo flere batterier der indsamles. Indsamlerne får derfor en tilskyndelse til at effektivisere indsamlingen. Afhængig af indsamlingsomkostningerne og andre markedsmæssige forhold vil godtgørelsen kunne skabe grundlag for, at forbrugerne får penge for at aflevere brugte batterier.

Samtidig med at afgiften sikrer, at indsamlingen kan fastholdes og effektiviseres, vil afgiften bevirke, at det er brugerne, som betaler for en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse af de brugte batterier.

Jeg vil gerne understrege, at den foreslåede afgift ikke er begrundet i hensynet til statsfinanserne, men tager sigte på at styrke miljøindsatsen på den mest effektive måde.

Regeringen er under forslaget behandling indstillet på at undersøge, om man i stedet for at indføre en afgift af blyakkumulatorer blot gennem en styrkelse af branchens eksisterende indsamlingsordning kan opnå en miljømæssigt tilfredsstillende løsning, f.eks. gennem fastsættelse af et obligatorisk gebyr. Er dette tilfældet, fremsætter regeringen ændringsforslag herom.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne i lovforslaget, skal jeg anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Skatteministeren (Carsten Koch):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov om afgift af visse klorerede opløsningsmidler.

(Lovforslag nr. L 180).

Forslaget er sammen med lovforslaget om afgift af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer et led i planen om i voksende grad at inddrage afgiftspolitikken i miljøindsatsen.

Ved lovforslaget lægges der afgift på de 3 klorerede opløsningsmidler, som der er det største forbrug af, dvs. tetrachlorethylen, trichlorethylen og dichlormethan. Det skønnes, at forbruget af disse tre midler i 1996 vil udgøre mere end 95 pct. af hele forbruget af nye (dvs. ikkegenindvundne) klorerede opløsningsmidler.

Afgiftssatsen foreslås fastsat til 2 kr. pr. kg rent stof svarende til ca. 25 pct. af den nuværende pris.

Efter forslaget skal der betales afgift af såvel det rene stof som af klorerede opløsningsmidler, der indgår i andre varer som f.eks. affedtningsmidler, rensningsmidler, lim og maling.

Det er producenter (herunder virksomheder, der genindvinder stofferne for at videresælge dem) og importører/varemodtagere, der skal indbetale afgiften til de statslige told- og skattemyndigheder.

Afgiftssatsen kan ændres på et senere tidspunkt, hvis miljømæssige grunde taler herfor, ligesom det løbende bør vurderes, i hvilket omfang det vil være hensigtsmæssigt at indføre økonomiske styringsmidler i miljøindsatsen over for andre farlige stoffer og materialer.

Forbruget af klorerede opløsningsmidler belaster såvel det ydre miljø som arbejdsmiljøet. Stofferne er sundhedsskadelige og bl.a. mistænkt for at være kræftfremkaldende. Derudover udgør de klorerede opløsningsmidler en risiko for grundvandet.

En afgift vil give tilskyndelse til at reducere forbruget eller skifte over til mindre farlige stoffer. Afgiften vil samtidig modvirke, at de klorerede opløsningsmidler erstatter de ozonlag nedbrydende stoffer, som er under udfasning.

Regeringens målsætning er på mellemlang sigt at udfase de i lovforslaget nævnte stoffer i takt med, at der fremkommer alternativer. Jeg vil derfor følge udviklingen i forbruget af klorerede opløsningsmidler med henblik på – såfremt der ikke sker den fornødne udfasning – at undersøge, hvorledes en sådan udfasning kan tilrettelægges med respekt af de EU-retlige forpligtelser.

Det samlede forbrug af de opløsningsmidler i ren form, som foreslås afgiftsbelagt, anslås at være ca. 2.000 tons pr. år. Hertil kommer varer

med indhold af disse opløsningsmidler. Det kan skønsmæssigt, dog med betydelig usikkerhed, anslås, at mængden i disse varer er 1.000 tons pr. år. Under forudsætning af uændret forbrug skønnes den foreslåede afgift at medføre en årlig provenugevinst på ca. 6 mio. kr. eksklusive moms. Antages der et fald i forbruget på 15 pct., kan den årlige provenugevinst anslås til ca. 5 mio. kr.

Provenuet vil blive søgt tilbageført til erhvervene i forbindelse med forslag om tilbageføring af afgift på erhvervenes energiforbrug.

Gennemførelse af lovforslaget skønnes at medføre engangsudgifter for Told•Skat på 0,5 mio. kr. i 1995 og et løbende forbrug på 3 årsværk. Herudover skønnes det ikke at have nævneværdige administrative konsekvenser.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Jeg skal herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om godtgørelse i forbindelse med indsamling af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer (lukkede nikkel-cadmium-batterier).
(Lovforslag nr. L 181).

Bly og cadmium har en skadelig virkning på mennesker og dyr. For bly er der tale om risici for skader på nervesystemet samt for hjerneska-der hos børn. Cadmium opkoncentreres gennem fødekæderne og kan derved give anledning til bl.a. nyreskader hos mennesker.

Hensigten med lovforslaget er at styrke indsamlingen af brugte blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier, så tungmetallerne fra disse ikke ender i naturen til skade for mennesker og dyr.

Blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier indeholder væsentlige mængder af tungmetaller. Blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier udgør derved en miljøbelastning, hvis de bortskaffes som almindeligt affald. Ved at skabe mulighed for en effektiv indsamling vil blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterierne kunne fjernes helt eller delvis fra de almindelige affaldshåndteringssystemer og i stedet kunne genanvendes.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag til lov om afgift af blyakkumulatorer og hermetisk forseglede nikkel-cadmium-akkumulatorer

(lukkede nikkel-cadmium-batterier), som skaber grundlag for, at der ydes en indsamlingspræmie for brugte blyakkumulatorer og nikkel-cadmium-batterier. Indsamlingspræmien danner det finansieringsmæssige grundlag for og tilskynder til indsamling og genanvendelse af disse tungmetalholdige batterier. Regeringen tillægger det i den sammenhæng særlig vægt, at der også hurtigt introduceres en indsamlingspræmie rettet til den enkelte forbruger, så tilbageleveringsincitamentet for denne bliver størst muligt.

Godtgørelsen udgør 1 kr. pr. kg. blyakkumulatorer og 120 kr. pr. kg. nikkel-cadmium-batterier.

Foreningen for Indsamling af Genopladelige Batterier og Foreningen Returbat står for den nuværende indsamling af henholdsvis nikkel-cadmium-batterier og blyakkumulatorer. Der indsamles ca. 90 pct. af de brugte blyakkumulatorer og ca. 35 pct. af de brugte nikkel-cadmium-batterier.

Regeringen er under forslagens behandling indstillet på at undersøge, om man i stedet for at indføre en afgift af blyakkumulatorer blot gennem en styrkelse af branchens eksisterende indsamlingsordning kan opnå en tilfredsstillende miljømæssig løsning, f.eks. gennem fastsættelse af et obligatorisk gebyr. Er dette tilfældet, fremsætter regeringen ændringsforslag herom.

Med hensyn til nikkel-cadmium-batterier vil regeringen – såfremt der ikke sker den ønskede substitution til mere miljøvenlige genopladelige batterier – arbejde for, at der inden for det gældende EF-direktiv åbnes mulighed for, at det enkelte medlemsland vil kunne indføre et sådant forbud, hvad der ikke er mulighed for i dag.

Skønnet over udgifterne til indsamlingspræmie er forbundet med betydelig usikkerhed. Udgifterne til indsamlingspræmie forventes at andrage ca. 45 mio. kr. i 1996, fordelt med ca. 20 mio. kr. til blyakkumulatorer og ca. 25 mio. kr. til nikkel-cadmium-batterier.

Forslaget pålægger ikke erhvervslivet øgede omkostninger.

Forslaget skal notificeres over for Europa-Kommissionen.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med ledsagende bemærkninger, anbefales det til Folketingets velvillige behandling.